

vodní, nelze nalézt nezákonnost v tom, že v této činnosti shledal přestupek § 72 vod. zák.

Z těchto úvah také vyplývá, že žal. úřad nejednal proti zákonu, když vodnímu družstvu v S. přiznal legitimaci k návrhu na stíhání uvedeného deliktu ve smyslu § 72 vod. zák. — — —

Č. 11.444.

Školství. — Samospráva obecní: Zákony č. 77/1927 a 169/1930 Sb. nebyl změněn předpis § 2 zák. č. 16/1873 z. z. čes., podle něhož věcný náklad na školy národní nese primérně obec školní, reprezentovaná místní školní radou.

(Nález ze dne 27. září 1934 č. 16.493.)

V ě c: Město K. proti okresnímu výboru v Kralupech n. Vlt. o školní rozpočet.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Obecní zastupitelstvo města K., upravujíc podle § 4 odst. 3 zák. č. 77/27 Sb. ve znění zák. č. 169/30 Sb. ve schůzi dne 30. října 1931 školní rozpočet obce K. na r. 1932, usneslo se mezi jiným také vyloučiti z něho položku na školníky, v částce 50.805 Kč preliminovanou, a přenést ji do rozpočtu obecního.

K odvolání mšr-y zrušil okr. výbor v Kralupech, slyšev ošv, nař. rozhodnutím usnesení obecního zastupitelstva a nařídil, aby položka na školníky byla zařazena opětně do rozpočtu školního. Rozhodnutí je odůvodněno v podstatě takto: Školní obec jest podle ustanovení § 2 zák. č. 16/1873 z. z. čes. povinna postarati se o věcný náklad na obecné školy, k němuž náleží čistění, osvětlování, vytápění místností a pod. Povinnost tu plní podle § 25 zák. č. 292/1920 Sb. svým orgánem, míst. škol. radou, která práce ty může obstarávati toliko zřízenci. Jest tedy výhradním jejím právem také ustanovovati zřízence a rozhodovati o jejich právech a povinnostech; potřeba na ně patří do rozpočtu školního. Obec místní, i když její obvod shoduje se s obvodem obce školní, nemá práva do této kompetence mšr-y jako orgánu školní obce zasahovati. Právní postavení tohoto orgánu vyložil nss v nál. Boh. A 670/21.

Městská obec K. ve stížnosti podané k nss-u shledává stanovisko okr. výboru nezákonným. Odporuje prý zák. č. 77/27 Sb. ve znění zák. č. 169/30 Sb., jímž provedena byla nová úprava finančního hospodářství svazků územní samosprávy a jehož § 4 — podle § 29 — zrušil ustanovení § 2 zák. č. 16/1873 z. z. čes. Z povinnosti místní obce, hraditi schodek školního rozpočtu, vyplývá, že jde o výdaj obce a že jest jejím finančním zájmem zajistiti si náležitý vliv na ustanovení školní potřeby a úhrady. Hradí-li náklad na školní zřízence obec místní, je také oprávněna je ustanovovati, rozhodovati o výši jejich služebních požitků a potřebu na ně preliminarovati v rozpočtu obecním. Školní obec nemá žádných příjmů, všechny její potřeby uhrazuje obec místní. Úřadem dovolávaného nál. na sporný případ použití nelze.

Stanovisku stížnosti nemohl nss přisvědčiti.

Podle § 2 zák. č. 16/1873 z. z. čes. náleží obci školní, aby pečovala o zřízení a udržování školní budovy, o vytápění, osvětlování a čištění školních místností atd. — a aby hradila náklady vznikající při správě těchto záležitostí. Práce s tím spojené obstarává míst. škol. rada. Paragraf 25 zák. č. 292/1920 Sb. ukládá mšr-ě mimo jiné v bodu 4, aby vykonávala veškeré práce, spojené s opatřováním věcných potřeb školních. Pokud příjmy školní obce, plynoucí od jednotlivců, korporací a fondů, k úhradě věcných nákladů, tížících školní obec, nepostačují, hradí schodek školní obec, a to tím způsobem, že se schodek školního rozpočtu repartuje na přiškolené obce místní, které jsou pak povinny tangentu na ně připadající vložit do svého rozpočtu a uhradit z prostředků obecních (§§ 10—12 zák. č. 16/1873 resp. č. 85/1880 z. z. čes.).

Stížnost má za to, že tento právní stav byl změněn zák. č. 77/1927 a 169/1930 Sb., leč neprávem.

I tyto zákony zachovávají dosavadní právní stav, podle něhož věcný náklad školský nese primérně obec školní, tedy subjekt od obce politické právně rozdílný. Obce politické, které tvoří dohromady obec školní, jsou pouze povinny, aby podle příslušné repartice poskytly na úhradu schodku rozpočtu školního příspěvek (§ 4 odst. 1). Jenom tento příspěvek tvoří výdajovou položku rozpočtu obce politické, v jehož mezích se uhradí stejně jako ostatní potřeby obecní. Významu nemá ve směru dnes sporném ustanovení § 4 cit. zák., že se nedovoluje vybírat zvláštní obecní přírážky školní, neboť i podle dosavadního stavu tyto t. zv. obecní přírážky školní nebyly svou povahou nic jiného, nežli přírážky obce politické, vázané účelovým určením, pro něž platily jen některé, oběma cit. zákony právě odstraněné zvláštnosti (§ 12/2 zák. č. 16/73 z. z. čes.).

Na zmíněném právním stavu nebylo posléze nic změněno ani předpisy cit. zákonů, jimiž kompetence k instančnímu rozhodování o školním rozpočtu a dozorčí úprava tohoto rozpočtu byly přikázány úřadům pověřeným dohledem nad obcemi politickými, a posléze i kompetence k stanovení rozpočtu školního v určitých mezích přenesena s místní školní rady na obecní zastupitelstvo. Stalo se tak vzhledem k eminentnímu finančnímu zájmu, jaký na úpravě školního rozpočtu mají obce politické, aniž by tím však bylo co měněno na právním stavu, podle něhož subjektem, nesoucím věcný náklad školní a povinným pečovat o věcné potřeby školské jest obec školní, jednající zásadně svým orgánem, t. j. míst. škol. radou; důsledně také zák. č. 169/1930 Sb. tam, kde stanovení rozpočtu školního dává do kompetence obecního zastupitelstva, přiznává orgánu, který rozpočet sestavil (míst. škol. radě), právo do usnesení obecního zastupitelstva o rozpočtu se odvolat.

Jestliže tedy st-lka jediné na ustanovení cit. § 4 zák. č. 77/27 Sb. zakládá svůj názor, že položka na školní zřízení patří do rozpočtu obecního, důsledkem čehož jen obec místní je oprávněna stanovit její podklad, t. j. určití výši služebních požitků a školní zřízení jmenovat, a jestliže při tom nepopírá, že před účinností zák. č. 77/27 Sb. bylo právem a povinností mšr-y jako orgánu školní obce nejen pečovat o to-pivo, prostředky osvětlovací a čistící pro školní místnosti, nýbrž i o jich řádné použití pracovními výkony zřízenců a tím ovšem také o vhodný výběr těchto pomocných sil, určování jejich služebního poměru a preliminování příslušné potřeby ve školním rozpočtu, nemohl nss — nemaje

důvodu řešiti takto nespornou otázku, zda i náklad na školní zřízení je nákladem ve smyslu § 2 zák. č. 16/1873 — uznati nař. výrok žal. úřadu v rozporu se zákonem.

Č. 11.445.

Samospráva obecní. — Církevní věci (Slovensko): Za účinnosti zák. č. 329/21 Sb. nelze z ustanovení § 138 zák. čl. XXII:1886 vyvozovati nárok na osvobození pozemků kostelních a farních od obecních přírážek.

(Nález ze dne 27. září 1934 č. 17.923.)

Věc: Dr. Pavel J. v T. proti exposituře finančního ředitelství v Trnavě o osvobození od obecních přírážek.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Konstantin H., farář v M., žádal podáním z 29. října 1931 o výrok, že pozemky řím.-kat. kostela a řím.-kat. fary jsou podle § 138 zák. čl. XXII:1886 osvobozeny od obecních přírážek. Žádost byla expositurou finančního ředitelství v Trnavě nař. rozhodnutím zamítnuta, ježto za platnosti zák. č. 77/1927 Sb. není pro osvobození od obecních přírážek k pozemkové dani z beneficiálních farních a církevních pozemků od 1. ledna 1928 zákonného podkladu, neboť cit. zák. č. 77/1927 Sb. nepřevzal ustanovení v zák. čl. XXII:1886 uvedená.

Stížnost uplatňuje, že ani zák. č. 77/1927 Sb. nezrušil osvobození farních pozemků od obecních přírážek podle § 138 zák. čl. XXII:1886, naopak ze zák. č. 329/21 Sb., který v § 30 odst. 1 dovoluje rozvrhnouti přírážky na všechny v obci předepsané přímé daně, pokud je zákonem dovoleno k nim ukládati přírážky, jest prý patrné, že § 138 cit. zák. článku, který nedovoluje vybírání obecních přírážek u farních pozemků, byl zákonem zachován v platnosti.

Nss neshledal stížnost důvodnou.

Podle odst. 2 § 138 cit. zák. čl. neplatí duchovní obecní daně z požitků, které pobírají výhradně v důsledku toho, že v dotyčné církevní obci obstarávají úřad duchovního.

Nss nemusí řešiti otázku, zdali toto ustanovení se vztahovalo i na osvobození od obecních přírážek, předepsaných z farních pozemků, poněvadž i kdyby tomu tak bylo, pozbylo toto ustanovení své platnosti vydáním zák. č. 329/21 Sb., neboť tímto zákonem o přechodné úpravě finančního hospodářství obcí a měst s právem municipálním bylo v §§ 29 a dalších nově upraveno vybírání obecních přírážek, a § 57 tohoto zák. praví, že veškerá ustanovení zákonů a nařízení, dále statutů městských a municipálních, která se týkají poměrů finančního hospodaření obcí a měst s právem municipálním, upravených tímto zákonem, pozbývají platnosti.

Pozbyl tedy v důsledku tohoto ustanovení i platnost § 138 odst. 2 cit. zák. čl., jak také prov. nař. č. 143/1921 Sb. k § 57 zák. pod bodem 8 správně uvádí.

Dovolává-li se stížnost na podporu svého stanoviska ustanovení § 30 odst. 1 zák. č. 329/1921 Sb., je na omylu; obratem tam použitým: »po-